

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Скопје, 20 декември 2019 година

Соопштение за печат

Монетарни движења во Република Северна Македонија: ноември 2019 година

- Во ноември 2019 година, **паричната маса (монетарниот агрегат МЗ^{1,2})** бележи месечен пад од 0,4%, којшто главно е резултат на намалувањето на депозитните пари, краткорочните депозити и долгорочните депозити до две години, додека готовите пари во оптек забележаа умерен раст. На годишна основа продолжи растот, којшто во ноември достигна 7,7%. Годишната промена е условена од растот кај сите компоненти, со најголем придонес на депозитните пари и краткорочните депозити, по што следуваат готовите пари во оптек и долгорочните депозити до две години.
- Кај **вкупните депозити³**, во ноември, е остварен раст од 0,3% на месечна основа, којшто во поголем дел се должи на зголемувањето кај депозитите на секторот „домаќинства“, при поумерено зголемување и кај депозитите на корпоративниот сектор. На годишна основа, депозитниот раст изнесува 9,3% и е резултат на зголемувањето на депозитите на двата сектора, со поизразен придонес на депозитите на секторот „домаќинства“.

Табела 1. Вкупни депозити и кредити⁴ на недржавниот сектор

	состојба (во милиони денари)							годишна промена (во %)							месечна промена (во %)	
	12.2017 ¹⁾	3.2018	6.2018	9.2018	12.2018 ¹⁾	10.2019	11.2019	12.2017 ¹⁾	3.2018	6.2018	9.2018	12.2018 ¹⁾	10.2019	11.2019	10.2019	11.2019
Парична маса М4	372,931	374,681	386,470	395,840	416,814	439,678	438,633	5.1	7.5	10.1	11.7	11.8	10.4	8.8	0.2	-0.2
Парична маса МЗ	336,989	337,684	348,090	353,862	373,436	389,623	388,060	4.6	7.3	10.1	10.9	10.8	9.5	7.7	0.2	-0.4
<i>од кои:</i>																
Готови пари во оптек	29,968	28,658	29,681	30,665	32,233	33,053	33,124	6.3	6.9	4.2	5.9	7.6	11.3	11.5	-0.9	0.2
Вкупни депозити	339,314	340,135	349,816	358,126	375,046	395,957	397,333	5.4	7.1	9.9	11.6	10.5	9.6	9.3	0.4	0.3
<i>од кои:</i>																
Корпоративен сектор	89,248	85,791	90,295	93,775	97,703	105,122	105,642	2.1	4.1	11.6	16.8	9.5	9.6	8.9	0.9	0.5
Домаќинства	230,744	233,485	236,832	240,139	252,563	262,982	264,495	6.1	7.3	7.9	8.4	9.5	9.3	9.1	0.2	0.6
Вкупни кредити	300,257	298,059	306,049	311,558	322,089	331,727	335,142	5.4	5.7	6.2	7.9	7.3	6.0	6.4	0.8	1.0
<i>од кои:</i>																
Корпоративен сектор	157,722	152,187	155,427	157,165	164,765	160,745	162,618	2.3	2.3	2.9	5.7	4.5	2.2	2.7	0.6	1.2
Домаќинства	141,232	144,491	149,254	152,990	155,734	169,321	170,877	9.2	9.4	9.7	10.1	10.3	9.7	10.1	1.1	0.9

Извор: НБРСМ.

¹ Почнувајќи од јуни 2018 година, Народната банка го користи монетарниот агрегат МЗ како нова стандардна дефиниција за паричната маса. За аналитички цели и понатаму ќе се пресметува и ќе се објавува монетарниот агрегат М4.

² Монетарниот агрегат М1 го сочинуваат готовите пари во оптек и депозитните пари. Монетарниот агрегат М2 е составен од монетарниот агрегат М1 заедно со краткорочните депозити, додека монетарниот агрегат МЗ (паричната маса), покрај монетарниот агрегат М2, ги вклучува и депозитите со достасаност од една до две години. Следствено, монетарниот агрегат М4 ги содржи монетарниот агрегат МЗ и долгорочните депозити со достасаност над две години. За подетално објаснување, види ја Методологијата:

http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_monetarna_07_2018_mak.pdf

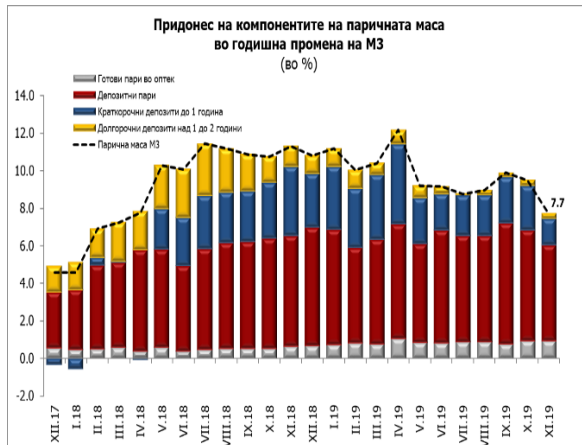
³ Вкупните депозити ги сочинуваат сите депозити вклучени во монетарниот агрегат М4.

⁴ Годишните стапки на кредитите во периодот од јули 2019 па наваму се под влијание на ефектите од мерката на НБРСМ за отпис на побарувањата коишто се целосно покриени подолго од една година.

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Овој месец, **вкупните кредити**, остварија раст од 1,0% на месечна основа, којшто се должи на зголеменото кредитирање на двата сектора, при малку поголем придонес на корпоративниот сектор. На годишна основа, стапката на кредитен раст изнесува 6,4% и во поголем дел произлегува од растот на кредитите одобрени на секторот „домаќинства“. Доколку се земе предвид ефектот од преносот на сомнителните и спорните побарувања од билансна во вонбилансна евиденција, согласно со регулаторните промени⁵ според одлуката на Народната банка, кај вкупните кредити во ноември е забележан раст од 7,7% на годишно ниво.

Извор: НБРСМ.

1. Депозити и кредити на корпоративниот сектор⁶

Извор: НБРСМ.

- Кај вкупните **депозити на корпоративниот сектор**, во ноември, е евидентиран месечен раст од 0,5%, којшто произлегува од растот на депозитните пари, краткорочните депозити во странска валута и долгорочните депозити во денари,

⁶ На 9 август 2018 година, Советот на Народната банка ја усвои Одлука за методологијата за управување со кредитниот ризик („Службен весник на Република Македонија“ бр. 149/18), според која банките имаат обврска да ги пренесат од билансна во вонбилансна евиденција (и да продолжат со пренесување на) сите побарувања коишто се целосно резервирани подолго од една година. И покрај преносот на вонбилансна евиденција на овие побарувања, банките го задржуваат правото за нивна наплата.

⁶ За потребите на ова соопштение, корпоративниот сектор ги опфаќа јавните и приватните нефинансиски друштва.

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

при остварен пад кај краткорочните депозити во денари и долгорочните депозити во странска валута. Стапката на годишен раст на депозитите на корпоративниот сектор изнесува 8,9% и во најголем дел се должи на зголемувањето на депозитните пари (учество од 83,8%).

- **Кредитите на корпоративниот сектор⁷**, овој месец, бележат раст од 1,2% и 2,7%, на месечна и годишна основа, соодветно. Анализирани по валутната структура, нагорните месечни и годишни промени во поголем дел произлегуваат од кредитите одобрени во денари (учество од 78,0% и 60,1%, соодветно). Со исклучување на ефектот од извршените отписи на сомнителните и спорните побарувања, согласно со одлуката на Народната банка, годишниот кредитен раст кај корпоративниот сектор во ноември изнесува 4,8%.

Извор: НБРСМ.

2. Депозити и кредити на домаќинствата⁸

Извор: НБРСМ.

⁷ Почнувајќи од јуни 2018 година, а согласно со новата методологија, податоците за финансиските инструменти во денари со валутна клаузула се вклучени во рамки на странската валута.

⁸ За потребите на ова соопштение, домаќинствата се однесуваат на физичките лица и самостојните вршители на дејност.

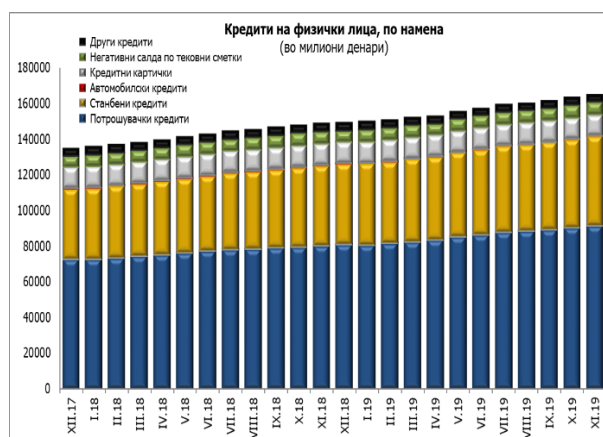
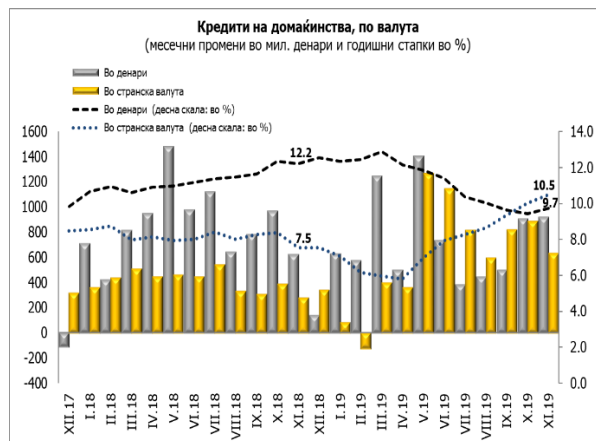

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Во ноември 2019 година, вкупните **депозити на домаќинствата**, забележаа месечна нагорна промена од 0,6%, којашто е главно под влијание на растот кај депозитните пари, при остварен раст и кај сите останати компоненти. Споредено на годишна основа, стапката на раст изнесува 9,1% и е резултат на зголемувањето кај сите компоненти, со поизразен придонес на депозитните пари и краткорочните депозити во странска валута.
- Овој месец, кај вкупните **кредити на домаќинствата** е остварен месечен и годишен раст од 0,9% и 10,1%, соодветно. Анализирани по валутната структура, кредитите одобрени во денари имаат малку поголем придонес кон растот на месечна и на годишна основа. Со исклучување на ефектот од преносот на сомнителните и на спорните побарувања од билансна во вонбилансна евиденција, согласно со одлуката на Народната банка, годишниот кредитен раст кај домаќинствата во ноември изнесува 10,8%.

Извор: НБРСМ.

Извор: НБРСМ.

Народна банка на Република Северна Македонија
Дирекција за статистика

Табела 2. Кредити на банките и штедилниците дадени на физичките лица, по намена

	состојба (во милиони денари)							годишна промена (во %)						месечна промена (во %)		
	12.2017 ¹⁾	3.2018	6.2018	9.2018	12.2018 ¹⁾	10.2019	11.2019	12.2017 ¹⁾	3.2018	6.2018	9.2018	12.2018 ¹⁾	10.2019	11.2019	10.2019	11.2019
Потрошувачки кредити	72,595	74,218	77,100	78,964	80,632	90,232	91,243	10.9	10.7	11.1	11.1	11.1	13.5	14.0	1.3	1.1
Станбени кредити	39,535	40,899	42,309	43,896	45,539	49,572	50,352	14.2	15.4	14.9	16.2	15.2	11.6	12.0	0.9	1.6
Автомобилски кредити	316	318	307	301	312	314	311	-2.2	2.9	0.2	-2.2	-1.3	2.7	-0.3	-0.5	-1.0
Кредитни картички	12,281	12,157	12,192	12,235	12,246	12,017	11,965	-0.8	-1.1	-0.8	-0.9	-0.3	-2.6	-3.1	0.5	-0.4
Негативни салда по тековни сметки	5,896	6,300	6,672	6,881	6,232	7,142	7,054	1.8	0.4	4.8	5.7	5.7	2.2	3.0	1.4	-1.2
Други кредити	4,564	4,534	4,593	4,566	4,607	4,169	4,134	-0.4	-0.5	-0.8	-0.2	0.9	-8.7	-10.3	-0.6	-0.8

Извор: НБРСМ.

- Од аспект на намената на кредитите одобрени на физичките лица, во ноември, кај **потрошувачките и станбените кредити**, како најзастапени категории, е забележан месечен раст од 1,1% и 1,6% соодветно, којшто на годишно ниво изнесува 14,0% и 12,0%, соодветно. Кај **автомобилските кредити**, овој месец е остварен месечен и годишен пад од 1,0% и 0,3%, соодветно, додека кредитите одобрени на **кредитни картички** се намалени за 0,4% и 3,1%, на месечно и годишно ниво, соодветно. Во ноември, **негативните салда на тековните сметки** забележаа месечен пад од 1,2%, додека на годишна основа е забележан раст од 3,0%. Кај кредитите одобрени врз **други основи** е забележан месечен и годишен пад од 0,8% и 10,3%, соодветно.

Придружни информации

Временски серии податоци: Биланси и прегледи на депозитните институции, месечни податоци <http://www.nbrm.mk/ns-newsarticle-bilansi-i-pregledi-na-depozitnite-institucii---mesecni-podatoci.nspix>

Методолошки објаснувања:

http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_monetarna_07_2018_mak.pdf

Информација за методолошките измени во монетарната статистика, статистиката на останатите финансиски институции и статистиката на каматните стапки:

http://www.nbrm.mk/content/statistika/informacii/Informacija_za_promeni_vo_monetarnata_statistika_mk.pdf

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Следни објавувања: Календар на објавување податоци
http://nbrm.mk/content/statistika/kalendar/Kalendar_na_objavuvanje_podatoci.pdf

Монетарни движења во Република Северна Македонија: 21 јануари 2020 година (референтен пресек заклучно со декември 2019).

За новинарски прашања, ве молиме контактирајте со лицата од Кабинетот на гувернерот.

За подетални информации во врска со објавените статистички податоци, побарајте нè на: contact.statistika@nbrm.mk или на телефонскиот број 02 3215 181 локал 116 (или 110/108).